

Gemeenteraad

Zitting van 9 juli 2019
Organisatie Ondersteuning - Organisatieadvies

2019_RAAD_00018 - Hoofdpijnenrapportage 2019 en Perspectiefnota 2020 - 2023 - besluitvormen

Auteur

Johan Wal van der

Overlegd met

Sjoerd Hamstra, Henk Schuitemaker, Belinda Zwakenberg en vele andere collega's binnen de organisatie

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

Voor u ligt de Perspectiefnota (PPN) 2020-2023 en de Hoofdpijnenrapportage 2019. Zoals gebruikelijk is de voortgangsinformatie zichtbaar gemaakt met behulp van een afzonderlijke 'Hoofdpijnenrapportage' en niet opgenomen in deze PPN. Voor het eerst zijn beide rapportages opgesteld volgens de nieuwe programmastructuur: De inwoner op 1, Duurzaam, Samenredzaam, Werk aan de winkel en Mijn Steenwijkerland. De Hoofdpijnenrapportage wordt ter kennisname aan u aangeboden, de PPN ter vaststelling.

In de Hoofdpijnenrapportage 2019 staat vermeld dat we over de hele linie goed op koers liggen. Dat betekent dat we een goede start hebben gemaakt met de realisatie van onze ambities. Daar zijn we uiteraard blij mee. Ook de komende tijd blijven we sturen op het behalen van concrete resultaten, samen met onze partners in de samenleving.

In de PPN presenteren we de financiële mutaties over 2019 en schetsen we de kaders voor de meerjarenbegroting 2020-2023. De financiële uitgangssituatie voor de komende jaren is niet goed. Eind vorig jaar werd dat al duidelijk toen de nadelige financiële gevolgen van de septembercirculaire 2018 van het gemeentefonds en het toegekend BUIG-budget bekend werden. Uw raad is daarover toen geïnformeerd (Informatienota 2018, nr.29). Naast deze nadelen worden we net als vele andere gemeenten geconfronteerd met tekorten binnen het sociaal domein, met name bij de jeugdhulp. In totaal is het nadelig effect vanaf 2020 circa € 3,5 miljoen structureel. U bent hier onlangs over geïnformeerd (Informatienota 2019, nr. 14).

Wij hebben ervoor gekozen om u een PPN voor te leggen die voor alle jaren **NIET** sluitend is. Wel leggen we u een breed pakket aan maatregelen voor ter grootte van ongeveer € 2 miljoen structureel om onze uitgaven naar beneden bij te stellen. Dat leidt nog niet tot een sluitende begroting.

We kiezen ervoor om de PPN niet sluitend aan te bieden, omdat we anders stevige extra maatregelen moeten voorstellen die mogelijk niet nodig zijn nu de rijksoverheid extra middelen heeft aangekondigd voor met name de jeugdhulp. Nu stevige maatregelen voorstellen, zou dan tot onnodige maatschappelijke onrust kunnen leiden. Ook willen we een krachtig signaal afgeven aan de rijksoverheid dat de middelen die we krijgen voor uitvoering van de jeugdhulp substantieel te laag zijn. Daarmee sluiten we aan bij de mening en oproep van de VNG en van vele andere gemeenten.

Bij de meicirculaire zal duidelijk worden hoeveel extra middelen er voor onze gemeente beschikbaar komen en of er nog extra maatregelen nodig zijn voor een sluitende begroting.

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2020-2023 zal op basis van het dan geldende budgettaire beeld (met name de verwerking van de meicirculaire van het gemeentefonds) een nieuwe doorrekening worden gemaakt. Dan zal duidelijk worden of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen nodig zijn om onze financiën op orde te houden.

Beschrijving

Inleiding

De PPN 2020-2023 staat ter vaststelling geagendeerd voor de raadsvergadering van dinsdag 9 juli 2019. Zoals gebruikelijk is de voortgangsinformatie zichtbaar gemaakt m.b.v. een afzonderlijke 'Hoofdlijnenrapportage' en niet opgenomen in deze PPN. Nieuw dit jaar is dat de uitgebrachte ambitiekaarten zijn gepresenteerd in de Hoofdlijnenrapportage. Per programma wordt de stand van zaken geschetst in relatie tot de speerpunten op de ambitiekaarten.

Voorstel

Zie hiervoor het onderdeel 'Besluit' met de verschillende beslispunten.

Argumenten

Zie met name de hoofdstukken 3 (Financieel beeld), 4 (Kaders programmabegroting) en 5 (Te nemen besluiten) in bijgevoegde PPN. Dit jaar zijn we zeer terughoudend met nieuwe plannen, maar stellen we wel voor een aantal nieuwe claims te honoreren. Een voorbeeld daarvan is een claim voor bespeelbaarheid sportvelden. Ook is een aantal PM-claims uit de programmabegroting inmiddels op 'geld gezet' en opgenomen in het bestedingsplan 2020-2023. Het gaat dan bijvoorbeeld om de implementatiekosten als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Zaken waarvoor geen specifieke uitwerking voor beschikbaar is, zijn niet opgenomen.

Naast bestuurlijke herprioritering waarmee we structureel ongeveer voor € 2 miljoen aan maatregelen nemen, stellen we een aantal saldoverbeterende maatregelen voor. Dit zijn:

- Maatregelen om structurele kosten jeugdhulp te beheersen;
- Uitstel van de bouw van een school in Sint Jansklooster;
- Het slechts uitkeren van de helft van de prijsindex voor 2020 (0,8% in plaats van 1,6%).

Ondanks deze saldoverbeterende maatregelen presenteren we voor alle jaren een tekort. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2020-2023 zal duidelijk worden of, en zo ja, welke aanvullende maatregelen nodig zijn om onze financiën op orde te houden. Daarbij kunt u denken aan onder andere:

- Gerichte bezuinigingen;
- Aanvullende korting op het bedrag dat wordt uitgekeerd voor prijsindexatie;
- Een stijging van de lokale lasten, bovenop de 1,6%, waarmee nu wordt gerekend.

Kanttekeningen en risico's

De PPN is opgesteld o.b.v. de nu beschikbare informatie van het Rijk over de hoogte en samenstelling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. De programmabegroting zal op basis van de meicirculaire van het gemeentefonds worden opgesteld. Dat kan zowel positieve als negatieve financiële gevolgen hebben. Zoals gebruikelijk zullen wij u nog vóór de behandeling van de PPN in de raadsvergadering van 9 juli a.s. via een informatienota inzicht geven in de financiële gevolgen van de meicirculaire voor onze gemeente.

Duurzaamheid en social return

N.v.t.

Financiële toelichting

Het geraamde saldo voor 2019 en latere jaren bedraagt:

	2019	2020	2021	2022	2023
Structureel	1.764.949	236.247	893.545	744.421	1.079.303
Incidenteel	560.780	1.220.960	944.644	466.878	145.879
Reserve Volkshuisvesting	- 524.000				
AR vrij besteedbaar	- 270.000	- 1.220.960	- 944.644	- 466.878	- 145.879
<i>Saldo PPN</i>	<i>1.531.729</i>	<i>236.247</i>	<i>893.545</i>	<i>744.421</i>	<i>1.079.303</i>
- = voordeel					

Participatie en communicatie

Er is een filmpje verschenen op Youtube waarin de wethouder Financiën een technische toelichting geeft op het financieel beeld van onze gemeente. Op vrijdag 24 mei 2019 verschijnt een persbericht.

Uitvoering en planning

N.v.t.

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit kennis te nemen van de Perspectiefnota 2020-2023 met daarin:

1. het algemene beeld van de genoemde speerpunten zoals vermeld in hoofdstuk 1;
2. de geschetste kansen en uitdagingen zoals vermeld in hoofdstuk 2;
3. het financieel beeld zoals weergegeven in hoofdstuk 3, inclusief saldoverbeterende maatregelen;
4. de bestuurlijke herprioritering zoals opgenomen in hoofdstuk 6.1;
5. het bestedingsplan 2020-2023 zoals opgenomen in hoofdstuk 6.2.

Beslispunt 2

De gemeenteraad besluit in te stemmen met:

1. de begrotingspositie zoals weergegeven in hoofdstuk 3.1 voor zover het de jaarschijf 2019 betreft;
2. het saldo van de jaarschijf 2019 te betrekken bij de Najaarsnota 2019;
3. het saldo van de jaarschijven 2020 t/m 2023 te betrekken bij de samenstelling van de programmabegroting 2020-2023;
4. de budgetafwijkingen zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3;
5. de programmabegroting 2019-2022 overeenkomstig 2a t/m 2d te wijzigen;
6. de kaders voor de samenstelling van de programmabegroting 2020-2023 zoals opgenomen in hoofdstuk 4.

Beslispunt 3

De gemeenteraad besluit in te stemmen met verlenging van de looptijd van de 'Reserve opvangen tekorten Sociaal Domein' met twee jaar van 'minimaal tot en met 2020' naar 'tot en met 2022'.

Beslispunt 4

De gemeenteraad besluit voor 2019 een krediet beschikbaar te stellen van € 9.448.000 voor:

1. 'Financiële vertaling IHP onderwijshuisvesting, gewijzigde normbedragen en fasering' van € 9.368.000;
2. Vervangingsinvesteringen Tractie van € 80.000.

Beslispunt 5

De gemeenteraad besluit voor 2019 een krediet in te trekken van € 100.000 voor vervangingsinvesteringen Tractie.

Beslispunt 6

De gemeenteraad besluit kennis te nemen van de Hoofdlijnenrapportage 2019.